

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 90
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(toliau – Projektas)

(TAP-19-2039; TAIS Nr.: 19-10275(2))

2019-12-12 Nr.NV-3518

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad Mokslo ir studijų įstatymo (toliau – Įstatymas) 90 straipsnio 3 dalis pildoma naujais kriterijais, kurie yra ypač svarbūs, *siekiant apsaugoti valstybinių aukštųjų mokyklų turtą ir lėšas*, vienas iš šių kriterijų yra toks: „valstybinės aukštosios mokyklos taryba, atsižvelgdama į valstybinės aukštosios mokyklos paskutinių kalendorinių metų veiklos pajamas, užtikrindama tinkamą kitų metų valstybinės aukštosios mokyklos vykdomą studijų ir mokslinių tyrimų veiklą ir (ar) eksperimentinę plėtrą, nustato valstybinių aukštųjų mokyklų investicijų į ribotos civilinės atsakomybės juridinius asmenis metinę sumą. Ši suma įtvirtinama valstybinės aukštosios mokyklos metinėje pajamų ir išlaidų sąmatoje“. Pažymėtina, kad aptariama nuostata nenustato aiškių kriterijų, kaip nustatyti investicijų į ribotos civilinės atsakomybės juridinius asmenis metinę sumą. Projekte nenustatoma pareiga neviršyti pajamų ir išlaidų sąmatoje nustatytos sumos (metų eigoje pajamų ir išlaidų sąmata galės būti keičiama, nustatyta suma - didinama). Formuluoję „tinkama kitų metų valstybinės aukštosios mokyklos vykdomą studijų ir mokslinių tyrimų veiklą ir (ar) eksperimentinę plėtrą“ yra vertinamojo pobūdžio. Atsižvelgiant į tai, svarstytinas tokio kriterijaus tikslingumas ir ar jo dėka bus pasiektas aiškinamajame rašte nurodytas tikslas - sukurti prielaidas tikslingam ir skaidriam aukštųjų mokyklų turto ir lėšų naudojimui.

Aptariamoje nuostatoje vietoj žodžių „valstybinių aukštųjų mokyklų“ turėtų būti „valstybinės aukštosios mokyklos“ (t.y. turi būti vartojama vienaskaita, o ne daugiskaita).

2. Siūlytina aiškinamajame rašte papildomai pagrįsti kodėl nustatant investicijų metinę sumą tikslinga atsižvelgti būtent į paskutinių kalendorinių metų veiklos pajamas. Pastebėtina, kad pajamos neparodo kokį pelną ar nuostolį generuoja aukštoji mokykla. Svarstytina, ar neturėtų būti atsižvelgiama į aukštosios mokyklos finansinę būklę, veiklos rezultatus – perviršį (pelną) arba deficitą (nuostolius). Kita vertus, net ir esant nuostolingai veiklai, investavimas galėtų būti pateisinamas, jeigu jis yra naudingas aukštosios mokyklos veiklai, grindžiamas pagrįsta investicijų grąža.

3. Siūlytina tikslinti Projektu keičiamo Įstatymo 90 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje vartojamą formuluoję „nuosavą turtą ar lėšas“. Pirmą, Įstatyme formuluoję „nuosavas turtas“ nėra vartojama. Įstatymo 90 straipsnio 4 dalyje vartojama formuluoję *nuosavybės teise valdomas turtas*. Manytume, kad siekiant sistemiškumo, tokia formuluoję galėtų būti vartojama ir aptariamoje nuostatoje. Antra, pagal Įstatymo 88 straipsnio 1 dalies nuostatas turtas, kurį valstybinės aukštosios mokyklos valdo, naudoja ir kuriuo disponuoja nuosavybės teise apima ir atitinkamas pinigines lėšas, todėl aptariamoje nuostatoje siūlytina atsisakyti žodžių „ar lėšas“ kaip perteklinių.

Jelena Kučeriaviėnė, tel. +370 706 63935, el. p.
jelena.kuceriaviene@lrv.lt